CZU: 378.022:811.133.1`243 DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.10088997

FORMAREA COMPETENȚEI DE EXPRIMARE ORALĂ ÎN LIMBA FRANCEZĂ DE SPECIALITATE LA STUDENȚI PRIN INTERMEDIUL PROIECTULUI

Alina SLOBODANIUC
Master în filologie, asistent universitar
Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Litere
Departamentul Limbă Engleză și Limbă Franceză de Specialitate
0009-0003-2231-1782

Project-based learning is often presented as what should be the didactics of teaching nowadays. In a diachronic perspective of the teaching of French Specific Purpose (FSP), it is a methodology which proposes to go beyond the principles proposed in the language/action perspective, with a perspective based on the context and the real motivations of the student. This article proposes some reflections based on the project VETOclub debate club, Moldova State University, which allows students in political sciences to be able to define in a democratic and collaborative way its own semester projects, how it was organized and the final result produced. Active participation and motivation are the two main factors underlying the students group dynamics and the final result in terms of behavioral (interpersonal skills) and linguistic (knowledge and know-how) learning.
Keywords: *university didactics, FSP, project-based learning, oral expression, skills.*

Învățarea bazată pe probleme (PBL) este o strategie de instruire care implică învățarea activă și colaborativă în care studenții lucrează împreună pentru a rezolva probleme din lumea reală sau pentru a răspunde la întrebări complexe, dezvoltând în acest sens multiple competențe și abilități. Potrivit Asociației Naționale pentru Educație (NEA) din SUA, PBL este „o metodă de predare în care elevii învață prin implicarea activă în proiecte din lumea reală și cu semnificație personală”. Institutul Buck pentru Educație (BIE) definește PBL ca „o metodă de predare în

care elevii dobândesc cunoștințe și abilități lucrând pentru o perioadă lungă de timp pentru a investiga și a răspunde la o întrebare, problemă sau provocare autentică și complexă''. Asociația pentru Supervizare și Dezvoltare Curriculară (ASCD) cu sediul în Florida, SUA, descrie PBL ca fiind ,,o abordare a învățării care pune accentul pe instruirea centrată pe elev și promovează gândirea critică, rezolvarea problemelor și munca în echipă''. Potrivit Project-Based Learning Network, PBL este ,,o metodologie bazată pe anchetă care scufundă elevii în scenarii complexe, de rezolvare a problemelor din lumea reală, echilibrate de oportunități proiectate intenționat pentru a stimula vocea și alegerea elevilor și a atinge o reflecție și un feedback de înaltă calitate''.

Există multe instituții academice, organizații și oameni de știință care studiază și promovează învățarea PBL în didactica limbilor străine. Unele dintre acestea includ: Universitatea din Sherbrooke- această universitate oferă un program de studii în PBL și abordări de predare inductivă, Universitatea din Québec à Chicoutimi oferă un program în PBL pentru formarea profesorilor, Școala de Inginerie Superioară din Montreal, Quebec oferă programe care integrează învățarea PBL, Societatea de formare și pregătire pedagogică din Franța oferă formare și sprijin profesorilor în învățarea PBL, Organizația utilizatorilor TIC din Canada sprijină integrarea tehnologiei în învățarea PBL. Un fundament științific în abordarea învățării prin proiect reprezintă cercetările didacticienilor : profesorul Kristen Michelson subliniază în "Învățarea bazată pe proiecte în clasa ESL pentru adulți" (2014): PBL este o metodă de instruire care implică elevii să lucreaze în colaborare pentru a rezolva probleme complexe din lumea reală [4]. Acesta pune accentul pe învățarea centrată pe elev, gândirea critică și aplicarea cunoștințelor și abilităților în contexte autentice. Dr. Lienhard Legenhausen, în lucrarea "Teacher Education for Problem-Based Learning: An Integrated Approach" (2016), susține că PBL este o abordare a învățării care pune accentul pe cercetare, rezolvarea problemelor și implicarea activă în procesul de învățare. Scopul său este de a dezvolta gândirea critică a studenților, abilitățile de comunicare și capacitatea de a lucra în colaborare. Merry White, profesor la Universitatea din Boston, în "Învățarea bazată pe proiecte și învățarea limbii japoneze" (2012), definește conceptul de PBL ca o abordare a

educației lingvistice care implică elevii în sarcini autentice, din lumea reală, care necesită utilizarea limbii țintă. Autoarea pune accentul pe integrarea învățării limbilor străine și a conținuturilor și pe dezvoltarea competenței de comunicare a cursanților. Profesorul Norzaini Azman de la Universitatea Kebangsaan Malaysia, în lucrarea "Problem-Based Learning for Adult English as a Second Language Learners: An Action Research Study" (2012), menționează că PBL este o abordare a învățării centrată pe elev, care implică studenții în probleme autentice, din lumea reală. Scopul său este de a dezvolta abilitățile de gândire critică ale studenților, abilitățile de rezolvare a problemelor și capacitatea de a lucra în colaborare cu ceilalți. Doctorul în filologie Margit Reitbauer, Universitatea din Austria, susține în lucrarea "Învățarea bazată pe proiecte în educația limbilor străine pentru adulți: o revizuire a literaturii" (2019), PBL este o abordare a învățării limbilor străine care implică studenții în sarcini din lumea reală care necesită utilizarea limbii țintă[5]. Aceasta subliniază integrarea conținutului și învățarea limbilor străine, dezvoltarea competenței comunicative și a înțelegerii multiculturalismului la studenți [6].

În ultimii ani, învățarea bazată pe probleme (PBL) este o abordare tot mai populară de predare și învățare care câștigă o acceptare pe scară largă în diferite țări inclusiv în țările Europei de Est. Mulți cercetători și practicieni au studiat eficacitatea învățării PBL în diferite contexte, iar descoperirile lor au contribuit semnificativ la dezvoltarea și perfecționarea acestei abordări. Unul dintre cei mai faimoși susținători ai învățării PBL este Howard Barrows, un medic american care a introdus această abordare a educației medicale în anii 1960. Barrows a subliniat importanța învățării prin rezolvarea problemelor provocatoare care sunt relevante pentru situațiile din viața reală, mai degrabă decât pur și simplu dobândirea de cunoștințe teoretice. Un alt pionier timpuriu al învățării PBL a fost Jean Piaget, psiholog și filosof elvețian. Cercetarea lui Piaget a evidențiat necesitatea ca elevii să-și construiască cunoștințele și semnificația prin implicarea activă în lume, mai degrabă decât să primească pasiv informații de la instructori. În ultimii ani, cercetători din diferite țări au studiat eficacitatea învățării PBL în diferite situații. De exemplu, în Portugalia, cercetătorii au explorat utilizarea PBL în îmbunătățirea

abilităților de gândire critică ale studenților într-un program de afaceri. Studiul a constatat că încorporarea activităților PBL în curriculum a dus la îmbunătățiri semnificative ale abilităților de gândire critică ale elevilor. În mod similar, un studiu din Malaezia a investigat utilizarea PBL în predarea durabilității mediului elevilor de școală primară. Cercetătorii au descoperit că activitățile PBL au fost extrem de eficiente în implicarea elevilor și promovarea înțelegerii lor asupra problemelor de sustenabilitate. În China, cercetătorii au studiat implementarea PBL în educația medicală și au descoperit că a îmbunătățit abilitățile de raționament clinic ale studenților, abilitățile de rezolvare a problemelor și abilitățile de comunicare. În Polonia a fost realizat un studiu pentru a evalua eficacitatea PBL în predarea economiei la studenți. În Croația a fost realizat un studiu pentru a evalua utilizarea PBL în predare pentru studenții de la medicină. În România, cercetătorii au investigat utilizarea PBL în predarea chimiei la liceu. Rezultatele au arătat că activitățile PBL au îmbunătățit înțelegerea de către elevi a conceptelor de chimie și i-au ajutat să-și dezvolte abilitățile de rezolvare a problemelor. În general, PBL s-a dovedit a fi o abordare eficientă a predării și învățării într-o varietate de contexte. Prin implicarea elevilor în probleme autentice, din lumea reală, PBL poate promova gândirea critică, rezolvarea problemelor și colaborarea, abilități esențiale în lumea de astăzi în schimbare rapidă.

În Republica Moldova, abordarea PBL este una care ia amploare, considerată ca o metodă care ar putea contribui la schimbarea abordării tradiţionale a procesului educaţional, dat fiind faptul că joacă un rol important în stimularea motivării studenţilor, auto-reflecţie şi implicarea activă a acestora în procesul de învăţare[7], dar și ținînd cont de faptul că învăţarea şi predarea centrată pe student este prevăzută în p.1.3 din Standardele și liniile directoare pentru asigurarea calităţii în Spațiul European al Învățământului Superior (ESG), aprobate în cadrul Conferinței Ministeriale din Erevan, 14-15 Mai 2015 şi care a fost preluată de standardele educaţionale naţionale[8]. De asemenea, principiul centrării educaţiei pe beneficiarii acesteia este un principiu fundamental al educaţiei prevăzut de art.7 din Codul educaţiei al Republicii Moldova din 17.07.2014.

Odată cu inițierea procesului de aderare a Republicii Moldova (RM) la UE și armonizarea legislației RM la standartele europene,

PBL (Project-Based Learning) poate fi o abordare eficientă pentru îmbunătățirea calității învățământului din RM. În acest context cercetările noastre efectuate în cadrul facultății de Relații Internaționale, Studii Politice și Administrative de la Universitate de Stat din Moldova demonstrează că PBL este o metodă ce stimulează activitatea studenților, îi motivează și le dezvoltă competențe de comunicare. În particular, vom prezenta analiza activităților Clubului de dezbateri VETOclub (asociație de studenți din domeniul științelor politice creată în 2017 cu suportul Agenției Universitare a Francofoniei) care are drept obiectiv dezvoltarea competenței de exprimare în limba franceză cu obiective specifice pentru a putea răspunde ușor la contexte academice și profesionale. Aceste contexte pot fi ușor exersate prin simulare sau prin organizare de vizite, implicarea studenților în activități tipice domeniului, cum ar fi:

1. Conferință-Modelul Națiunilor Unite: studenții pot participa la o simulare model ONU pentru a-și pune la încercare abilitățile de comunicare și abilitățile diplomatice. Ei pot lucra în echipe pentru a reprezenta pozițiile politice ale țărilor desemnate și se pot angaja în negocieri și dezbateri cu alte echipe.
2. Dezbateri- studenții își pot dezvolta abilitățile orale și argumentative prin pregătirea și participarea la dezbateri pe teme politice actuale în limbi străine. Ei pot alege subiecte legate de domeniul lor de studiu pentru a obține un vocabular mai specific și mai precis și pentru a-și aprofunda înțelegerea culturală.
3. Situație problemă-Medierea conflictul cultural- lucrând în perechi, elevii pot alege două țări diferite și pot pregăti o prezentare despre o problemă care contează în ambele culturi (de exemplu, libertatea de exprimare). Ei pot apoi să dezbată între ei cu privire la cea mai potrivită soluție pentru rezolvarea problemei.
4. Pagini pe rețele de socializare/ Canal YouTube bilingv- studenții care lucrează în grupuri pot crea canale YouTube bilingve în care fac schimb de informații politice și culturale între două țări selectate la alegere. Ei pot produce diferite tipuri de videoclipuri, cum ar fi diagramă comparativă, interviuri, street vox pop, prezentare etc. proiecte autentice și captivante care le provoacă cunoștințele

lingvistice, culturale, de time-management, de lucru în echipă și crează solidaritatea socială.

În cadrul activității clubului studenții își crează singuri platforma de lucru, astfel, în coordonare cu profesorul, ei își structurează proiectul ținând cont de următorii pași:

1. Alegerea subiectului: Alegerea subiectului trebuie făcută în funcție de interesele și nevoile subiecților. Poate fi o temă generală, precum securitatea sau situația geopolitică regională, sau o temă mai specifică, precum situația refugiaților ucraineni pe teritoriul Republicii Moldova sau măsurile de securitate de igienă în timpul pandemiei Covid-19.
2. Cercetarea și strângerea de informații: studenții ar trebui apoi să cerceteze subiectul ales folosind o varietate de surse, cum ar fi cărți, reviste, site-uri web etc. Apoi ar trebui să organizeze informațiile pe care le-au colectat și să le prezinte într-o manieră clară și concisă.
3. Pregătirea proiectului: Studenții trebuie să își pregătească proiectul ținând cont de obiectivele educaționale ale proiectului. De asemenea, ar trebui să acorde suficient timp pentru a-și pregăti prezentarea.
4. Prezentare orală: Studenții trebuie apoi să-și prezinte proiectul public. Ar trebui încurajați să folosească limba franceză în mod consecvent și să se exprime clar. Profesorul poate interveni pentru a corecta erorile și a ajuta studenții să-și îmbunătățească exprimarea orală.
5. Feedback: Studenții trebuie apoi să primească feedback constructiv, atât de la profesor, de la auditoriu, cât și de la colegii lor, cu privire la prezentarea și exprimarea lor orală în limba franceză.

Există mai multe moduri de a evalua formarea competenței de exprimare orală în limba franceză cu ajutorul proiectului:

1. Criterii de evaluare: claritatea, consistența, relevanța, organizarea, calitatea pronunției etc.
2. Instrumente de evaluare: înregistrări audio, videoclipuri, live-uri, etc.
3. Activități de evaluare: dezbateri, prezentări, discuții de grup, simulări etc.

4. Feedback: putem oferi studenților feedback cu privire la performanța lor de exprimare orală.
5. Comunicare: implicăm studenții în procesul de evaluare, cerându-le părerea despre propria vorbire, încurajându-i să se autoevalueze și creând cu ei un dialog deschis și constructiv. Acest lucru îi va ajuta pe studenți să-și înțeleagă punctele forte și punctele slabe și să depună eforturi pentru a-și îmbunătăți performanța.

Activitățile în bază de proiecte vor dezvolta foarte mult competețele lingvistice, culturale și profesionale ale viitorilor diplomați și funcționari publici deoarece comunicarea în limba franceză este o abilitate esențială pentru a comunica eficient și persuasiv. Rolul principal al unui diplomat este de a-și reprezenta țara în străinătate, pentru a face acest lucru, el trebuie să fie capabil să comunice în limba franceză cu claritate și precizie pentru a convinge și a negocia pe diferite subiecte de interes național și a ajunge la cel mai bun acord posibil. Diplomaților li se cere adesea să susțină discursuri sau să participe la conferințe internaționale, iată de ce PBL vine să dezvolte competențele discursive și de public-speaking. În acest context, o exprimare orală clară, corectă din punct de vedere lexical și gramatical în limba franceză este esențială pentru a fi înțeles și pentru a convinge publicul. Diplomații trebuie adesea să ia decizii importante pentru țara lor. O exprimare orală fluentă și precisă în limba franceză este un atu pentru a obține toate informațiile necesare și a discuta constructiv pentru a face alegerile cât mai informate.

Deci, exprimarea orală în limba franceză este o abilitate crucială pentru un funcționar în misiunea sa de a-și reprezenta țara, de a negocia acorduri importante, de a lua decizii strategice și de a comunica eficient cu interlocutorii naționali și internaționali.

Predarea expresiei orale la universitate necesită o abordare pedagogică specifică bazată pe obiective specifice, pe conținuturi adaptate, pe diversitate, pe crearea unui mediu colaborativ confortabil, pe interactivitate, exercițiu și feedback constructiv. Combinând toate aceste idei, un profesor poate crea un mediu de învățare care încurajează obiecții să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare în limba franceză, să depășească frica de public, să-și dezvolte încrederea în sine, să se implice în viața social-politică, să fie activi și vocali în orice context.

References*:*

1. CELLIER, Herve, LAVALLEE, Claudette(2004)- *Apprendre en projet,* in *Difficultés de lecture,* pagina 41-86.
2. COOMBS, Gary, ELDEN, Max(2004) - *Introduction to the Special Issue: Problem-Based Learning as Social Inquiry—PBL and Management Education*, in Journal of Management Education; volume 28; 523 p.
3. DUCH, B. J., GROH, S. E., & ALLEN, D. E. (2001). *The power of problem-based learning: A practical "how to" for teaching undergraduate courses in any discipline*. Sterling, VA: Stylus Publishing.
4. MICLELSON, *Kristen(2018) - Problem-Based Learning in Adult Education ESL: A Nuts and Bolts Guide,* Arizona, 197 p.
5. REITBAUE*R, Margit(2018) - Developing English Skills through Project-Based Learning: A Case Study in a Brazilian Adult Education Center,* KFU Graz, 120 p.
6. REITBAUER*, Margit(2019) - Project-Based Learning in Foreign Language Education for Adults: A Review of the Literature,* KFU Graz, 156 p.
7. SOCOLCIU, *Nina*, *COJOCARU* Victoria(2007), *Formarea competențelor pedagogice pentru cadrele didactice din învățământul universitar*, Chișinău:Cartea Moldovei, (Tipogr."Reclama")-160 p.
8. http://www.edu.gov.md/sites/default/files/esg_in_romanian_by_anosr_0.pdf - vizitat pe data 25.03.2023.